

КАФЕДРИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ПОЛІГРАФІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА - 30 РОКІВ

Враховуючи вимоги науково-технічного прогресу, Український поліграфічний інститут у 1963 році започаткував підготовку фахівців нової спеціальності 0639 "Автоматизація і комплексна механізація процесів поліграфічного виробництва". Кафедра АКМ ПІВ була створена у вересні 1967 року. Очолив кафедру проректор з УНР, к.т.н., доц. Толстой Г.Д. Серед перших викладачів кафедри були к.т.н., доц. Баранов В.Т., в.о. доц. Луцків М.М., ст. викладачі Волощак І.А., Маруняк Я.С., Каменко М.З., асистенти Тітов Г.Н., Казьмирович Р.В. Першочерговим завданням кафедри було створення нових курсів та створення нових лабораторій.

Тоді на кафедрі були лабораторії: автоматизації, електротехніки, електроніки, електроприводу та електроустаткування поліграфічних машин.

Перший випуск інженерів-автоматників у складі 15 чоловік відбувся у 1968 році. Серед перших випускників були Кокошко І.Ф. сьогодні директор ТзОВ "Приватполіграфія" м.Миколаїв, Желізко І.С. сьогодні головний інженер КНІ "Прикарпаття", Баламутов В.І. сьогодні головний механік Київської фабрики кольорового друку, Чепара В.Д., який багато років успішно працював директором ПК "Україна", Зубіль І.М., який тривалий час був головним інженером ВО "Зоря" м.Київ.

Серед наступних випускників пригадуються Бугаєць М.І. — к.т.н., доц. ДУ "Львівська політехніка", Рак Ю.П. — к.т.н. доц., голова профкому УАД, Грицишин П.М. — к.т.н., директор Західного центру Українського відділення Всесвітньої лабораторії.

З 1983 - 1987рр. кафедрою керував доцент Баранов В.Т., який провів значну організаційну і учбову методичну роботу на кафедрі АПВ. У ці роки на кафедрі широко розвивається науково-дослідна і госпдоговірна роботи. Викладачі кафедри поряд з учбово-методичною роботою проводять наукові дослідження та розробку систем автоматизації поліграфічного виробництва. Щорічно кафедра виконувала по 3-4 госпдоговірні теми здійснювала їх провадження у виробництво.

Значних успіхів у науково-дослідній роботі добилась група науковців під керівництвом доц. Луцківа М.М. та за участю Волощака І.А., Стрейка І.Т., Дурняка Б.В. Розроблені системи керування асинхронним тиристорним електроприводом впроваджені на ВО "Зоря" м.Києва на 18 парафінувальньо-різальних автоматах типу ПРА-300. Системи атоматичного регулювання натягу стрічки

при її намотуванні успішно впроваджені на рулонних офсетних машинах РО-62 на Феодосійській офсетній фабриці. Ця група розробила, провела монтаж, налагодження, запуск і впровадження біля 20-ти різноманітних систем автоматичного керування поліграфічними машинами та процесами, та одержала значний економічний ефект.

Виготовлено 9 СЧПК одноножевими паперорізальними машинами, які впроваджені в різних друкарнях на Роменському заводі поліграфічних машин під керівництвом доц. Казьміровича Р.В.

У 1987-1990рр. під керівництвом доц. Будішева М.С. та за участю Марушика Я.С. та Захарова В.С. була розроблена мікропроцесорна система керування проявкою установкою РДП-65 призначеною для обробки безсрібних фоточутливих матеріалів.

Під керівництвом доц. Завгородньої Т.І. розроблені вуглеграфітові колектори для електричних машин.

У різний час на кафедрі прийшли к.т.н., доценти Завгородня Т.І., Будішев М.С., Стрепко І.Т., Дурняк Б.В., Верхола М.І. та працювали доценти Школьний В.О., Берлін А.С. та ін.

Із року в рік удосконалюється на кафедрі навчальна, науково-дослідна та виховна робота студентів. Широко запроваджується в навчальний процес ЕОМ особливо при виконанні курсових та дипломних робіт. Кафедра АПВ була першою в академії, на якій 100% дипломних проектів були виконанні із використанням ЕОМ.

У 1991р. кафедру очолив д.т.н., проф. Луцків М.М. З його приходом на кафедрі почали широко впроваджуватись комп'ютерно-інтегровані технології.

Поліграфія сьогодні є однією із найбільш комп'ютеризованих галузей, де використовуються найсучасніші комп'ютерні системи, якою оснащені різні крупні видавництва та районні друкарні. Однак тут не повністю використовуються їх можливості, тому що мало є фахівців потрібного профілю. Тому в даний час в поліграфії є потреба в спеціалістах які б могли на належному фаховому рівні розробляти та обслуговувати комп'ютерні технології, розробляти алгоритмічне та програмне забезпечення комп'ютерно-інтегрованих технологій друкарства. Перехід до сучасних комп'ютерно-інтегрованих технологій, використання мікроелектротехніки і мікропроцесорної техніки, масове використання комп'ютерів вимагають підготовки спеціалістів якісно нового напрямку.

Починаючи з 1994р. кафедра почала підготовку фахівців з нової спеціальності "Алгоритмічне та програмне забезпечення комп'ютерно-інтегрованих технологій друкарства". Для цього на кафедру були запрошені фахівці з комп'ютерної техніки д.т.н., проф. Овсяк В.К. та к.т.н., доценти Дунець Р.Б. та Модла Р.М.

В останні роки викладачі кафедри багато і плідно працювали над вдосконаленням підготовки фахівців, розробили методичне та програмне забезпечення по всіх курсах які читає кафедра.

За останні роки викладачі кафедри видали понад 10 підручників монографій, навчальних посібників, понад 50 методичних розробок.

Викладачі кафедри зробили помітний внесок у розвиток вищої освіти в країні. В академії вперше створені курси та написані підручники та навчальні посібники з дисциплін: "Автоматизация полиграфических производственных процессов" (1970г. Г.Д.Толстой); "Электрооборудование полиграфических машин" (1973г., И.А.Волощак и др.); "Автоматизация полиграфических процессов полиграфии" (1989г. Г.Д.Толстой и др.); "Автоматизированные системы переработки текстовой информации" (1991г. А.С.Берлин, Г.Н.Титов); "Системы автоматического керування ротаційними машинами з пружними зв'язками" (1991р. Луцків М.М.); "Технические средства переработки текста и иллюстраций" (1994г., Берлин А.С., Титов Г.Н. и др).

Видані монографії: "Алгоритми: аналіз методів, алгебра впорядкувань" / 1996р., Овсяк В.К./; "Прикладна теорія випадкових процесів і полів" / 1993р., Драган Я.П. та ін./

Професорсько-викладацький склад кафедри постійно підвищує свою наукову і ділову кваліфікацію. Сьогодні на кафедрі працюють 3 доктори наук, професори, 12 к.т.н., доцентів. За 1987-1997рр. співробітники кафедри захистили 2 докторських та 10 кандидатських дисертацій, з них 8 підготовано в аспірантурі на кафедрі, яка діє з 1986р.

Професором Луцківим М.М. створено новий науковий напрямок і наукова школа по моделюванню та розробці систем автоматичного керування в поліграфії. Під його керівництвом підготовано і захищено 7 кандидатських дисертацій аспірантами та здобувачами.

За останні роки появились роботи з комп'ютерних технологій друкарства. Розроблена система автоматичного моделювання електромеханічних систем приводів ротаційних машин (керівник — професор Луцків М.М., виконавці проф. Овсяк В.К., доц. Дунець Р.Б.). Розроблені математичні моделі процесу розкочування фарб у фарбовому апараті та складені програми його моделювання (керівник — професор Луцків М.М., виконавець Верхола М.І.).

Сьогодні на кафедрі функціонує 18 лабораторій, філіал обчислювального центру, у якому студенти проводять лабораторні роботи та займаються науково-дослідною роботою.

За 30 років кафедра АІВ підготувала понад 600 фахівців, які працюють не лише на поліграфічних підприємствах, але й у науково-дослідних і проектно-конструкторських організаціях. Багато з них зробили значний внесок у розвиток техніки, технології і організації поліграфічного виробництва, є авторами винаходів, монографій, захистили кандидатські дисертації. На час заснування на кафедрі працювали лише 2 викладачі, які мали вчені звання і ступені. Сьогодні їх — 16.

В успіхах, які досягла кафедра за 30 років, велика заслуга викладачів, які у різні роки працювали на кафедрі. Вони багато зробили для того, аби кафедра стала сучасною, здатною проводити підготовку висококваліфікованих спеціалістів.

Сьогодні ми з вдячністю відзначаємо велику роботу і заслуги першого завідувача кафедри, проф. Толстого Григорія Денисовича у заснуванні кафедри та її становленні. У роботі кафедри надавали підтримку ректорат, деканат і зокрема її ректор — професор Гунько Степан Миколайович.

Значним досягненням кафедри була організація і успішне проведення у 1996р. в академії Міжнародної наукової конференції "Комп'ютерні технології друкарства: алгоритми, системи, сигнали "ДРУКОТЕХН - 96".

Зустрічаючи 30-річчя, колектив кафедри з великим піднесенням продовжує виконувати свій нелегкий і почесний обов'язок — готувати кваліфікованих, освічених спеціалістів для поліграфії і видавництва країни.

Колектив кафедри спрямовує зусилля на вдосконалення навчально-методичної і наукової роботи, які пов'язані з переходом на багатоступеневу систему підготовки кадрів. Викладачі кафедри багато зробили для того, аби основним робочим інструментом наших фахівців була обчислювальна техніка від персонального комп'ютера до спеціалізованих комп'ютерних систем і комплексів. Знаменно те, що 30-річчя першого випуску інженерів-автоматників співпадає з першим випуском спеціалістів нової спеціальності "Алгоритмічне та програмне забезпечення комп'ютерно-інтегрованих технологій", в якій кафедра вбачає свою перспективу і майбутнє поліграфії.

Луцків М.М.

завідувач кафедри АІВ, д.т.н., професор